

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitott évi-ben egy sor közlési díja 10 kr. Hirdetések jutányor áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 ft. —
Félévre 2 ft 50 kr.
Negyedévre 1 ft 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Báza utca, 1283. szám,
hova a lap szerkesztéséről és közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza

Járványos betegségek.

Néhány hét óta aggasztóan terjed kicsinyeink között a járványos kórok egyik neme: a kanyaró. E betegséget, bár magában véve ritkán jár nagyobb veszedelemmel, mégis gyakran utóbajok szokták követni, minek következtében igen tanácsos a kanyarót is minden rendelkezésre álló eszközzel korlátozni, annál inkább, miután a mostani betegedési esetek egyike már halálozással végződött.

Alábbiakban elismert orvosi tekintélyek nyomán rövid útastást kívánunk nyújtani a ragályos betegségek idején követendő eljárásra nézve:

Hogy kanyarót, vörhenyt, himlőt, orbánczot kapjon valaki, nem szükséges a beteggel közlekednie. Ebből azt kell következtetnünk, hogy a betegségnemző mérge átmehet a lakás levegőjébe s azután az ilyen helyiségben jelen levők belehelik. Magától érthető, hogy a mérget ruhák és egyéb tárgyak is elterjeszhetik; az elvitel különösen gyakran történik ócska ruhák és ágyneműek által, melyeket a szegényebb emberek piaczon vásárolnak. Néha a gyermekkertek és iskolák is a ragályos fészkeivé válnak; különösen a kanyaróval történik ez, azáltal, hogy vagy magok a beteg gyermekek mennek fel az iskolába betegségük kezdetén, vagy olyankor, mikor a megbetegedés kistökű és alig ügyelnek rá, vagy a beteggé lett iskolás vagy nem iskolás gyermekek testvérei szállítják el a mérget a házból az iskolába.

Ezen betegségek fajszerű mérgeinek elterjedése és újra képződése függetlennek látszik a talaj vagy a helybeli klíma befolyásaitól. Még eddig mindenütt tenyészték a hová csak elvitték őket; még azt sem lehet határozottan mondani,

hogy az évnék egyik szakaszát jobban kedvelnék, mint a másikat. Ellenben függ elterjedésük attól, hogy vannak-e irántuk fogékony egyének. Ez a feltétel igen fontos; ismeretes dolog, hogy a népesség a himlővel, vörhenyvel stb. szemben teljességgel nem mindig ugyanazon mértékben mutat fogékonyságot és bár e tünetmenny közelebbi okát nem ismerjük, annyi mégis bizonyos, hogy olyan emberek, kik a betegségen átesnek, másodsor megbetegedéstől meglehetősen biztosítva vannak.

E betegségek röviden leírt tulajdonságaiból mindjárt láthatók azon eszközök, melyeket felhasználhatunk azon czélra, hogy a nevezett betegségek által való ragályozást meggátoljuk és elterjedésüknek határt szabjunk. Az eljárás alapját következő irányelvek képezik: 1. elejét kell venni annak, hogy az egészségesek betegekkel érintkezzenek, vagy betegek szobáiban tartózkodjanak; a beteget el kell különíteni; 2. lehetlenné kell tenni, hogy zárt helyiségekben igen sok mérgező anyag gyűljön össze, a helyiségeket szellőztetni és dezinficiálni kell. Az egészségesek eltávolítása a betegek közeléből néha sikerrel teljesíthető; a család olyan tagjait, kiknek otthon létele a beteg ápolása végett nem szükséges, mint pl. a gyermekeket, mikor csak lehet, azonnal el kellene távolítani, mihelyt a családban, vagy ha csak ugyanazon házban is valamely ragályos betegségbe esik valaki.

Csak az újabb időben tudjuk, hogy a ragályos ellen hatatos eszköz az is, ha nem engedjük, hogy a mérgező anyag a betegszobákban felhalmozódjék. Ezért mostanában nagy súlyt fektetnek arra, hogy minden oly helyiségben, melyben ragályos betegek vannak, lehetőleg nagy légtér jusson az egyesekre és hogy a szel-

lőztetés jó legyen. E szempontból sokan azt is tagadták, hogy a kórházakban az ilyen betegeket szükséges volna elválasztani a többiekől, mivel úgy gondolták, hogy az olyan helyiség, melyben egyedül csak ragályos betegségben szenvedő betegek vannak, sokkal inkább előmozdítja a mérge elterjedését, és így sokkal veszedelmesebb, mintha a közös betegszobákban néhány ragályos beteg fekszik. A kanyaróra nézve a vele járó megbetegedés csekélységét tekintve, még mindenestre megengedhető volna, hogy a benne szenvedőket a többi betegek közé osszák el. De hogyha vörheny, himlő, genyes vérűség, kiütés s tifusz stb. uralkodik, legalább is merészség volna szükségtelenül tenni ki a betegeket a ragályos veszedelmének, még ha csekély volna is az, és ennélfogva legajánlatosabb eljárás minden körülmény közt az, hogy a ragályos betegek számára könnyen eirekeszhető, külön helyiségek legyenek, melyek 1 vagy két beteg fogadhatnak be; valamint az, hogy ezek számára külön ápoló személyzet legyen. Legcélszerűbb ezeket a betegeket külön épületekben, barakokban, sátrakban stb. helyezni el, mi közben azonban szigorúan kell arra ügyelni, hogy a helyiségek ne legyenek túlságosan tömve betegekkel, és jól legyenek szellőztetve; egy ragályos betegre mintegy 60—70 köbméter térséget és óránként 100—150 köbméter szellőztető levegőt kell számítani.

Magán lakásokban még fontosabb a mérgező anyag tömörségének elkerülése, mint a kórházakban; és mivel a szegény néposztály lakásai majdnem mindig túlságosan tömöltek és ily viszonyok közt oly gyorsan harapózik el a járvány, mint a száraz fában a tűz. Különben nagyobb tömegű betegséget okozó mérge felhal-

TÁBOZA.

Napestig nem gondolni másra. . .

Napestig nem gondolni másra,
Csak az édes találkozásra,
Gondolni unos untalan,
S reggelig nem álmodni másról,
Csak az édes találkozásról,
Lázban hánykódvá, nyugtalan.

S midőn a boldog óra ütne:
Megtudni, hogy sovárgott üdv
A viszontlátás elmarad! . . .
Gyönyörök drága foglalója,
Elvesztett csöndes boldog óra
Oh, vissza énekkem ki ad?

A RÉGI REGÉNYRŐL.

Irta és a polg. leányiskola ápril. hó 26-án tartott hangversenyén felolvasta:
KRAJCSOVICS SOMA.

(Folytatás.)

IV.

A francia irodalomban a trouvéserek romantikus alkotásaira szintén a műfaj elkörösülése következett, legkivált az u. n. allegorikus regényben, melynek leghíresebb s legbizarrabb terméke a 22 ezer versen túlterjedő „Róza regényé,” melynek elejét Guillaume de Lorris, folytatását és végét Jean de Meun szerette. A költő álomban a Szerelmek kertjének szomszédságába jut, hol Helyesség Ő mamasága megnyitja neki azt a kaput, mely a Gyönyör palotájába vezet. E helyütt az ur Szerelmek, kinek udvaroncái: Nyájas tekintet (vulgo: Kacsintás) Gazdagság, Csinosság, Udvariasság, Nyíltság, Ifjúság stb. kik mind híven és eredményesen szolgálják Amor ő fenségét. A költő ezekkel sétálgatva egy körülszövőzött rózsaszőnyegre jut, szép bimbót pillant meg benne, utána nyul, de azon

pillanatban Szerelmek rájartartja nyilát, melytől az ajúlán összerogyik, felocsudva hódoló esküt fogad szerelmek s ott hagyja szívét zálogul, mit Amor zár alá tesz s kiadja parncsait, melyekből szépen meglehet tanulni a szerelem tudományát, miről már Ovid is alaposan zengett. A költő magára maradvá Sziveslátás kíséretében a rózsabimbó felé törekszik, de négy marcona alak tüskés botokkal utját állja, nevük: Veszély, Gyalázat, Félelem, Rágalom. Hasztalan tanácsolja neki a szemfüles Eszély, hogy hagyjon fel szándékával, megharagszik rá s Részvét és Nyíltság segítségével birkokra kel Veszélylyel és lefegyverzi. Venus ő kegyelmessége erre megengedi, hogy egy pusztit lopjon a rózsabimbóra, de a leskelődő Rágalom már elárulta az ádáz Féltésnek, ki egy erős vár tornyában börtönbe veti a bűnszerző Sziveslátást és a vár kulcsát egy vén asszonyra, négy főbejártat pedig Gyalázat, Félelem, Rágalom és Veszély őrizetére bizza. A magára maradt poeta Sziveslátás nélkül nem boldogulhatván keservesen siánkozik, hogy mennyi baj árán vásárolta meg Amor első kegyeit. Eddig tart Lorris költeménye; latni való hogy az egész ártatlan allegóriája a szerelem keletkezésének és küzdelmes fejlődésének. Folytatásában Meun már gunyolódik az emberek erkölcsi ellen s új alakokkal bővíti a személyzetet. Fellép egy szigorú igényű asszonyosság, kinek neve Természet s udvari papja Génius; fellép aztán egy ravasz urfi is: Képmutatás és az ő hív barátja, a Kényszerbójt, valamint lógosai: az Együgyűség és Őszinteség. Ez alakok belopakodnak Amor lovagjai közé s a saját fegyvereikkel oroszlan részt vesznek a Féltés várának megostromlásában, hogy Sziveslátást kiszabadítsák. Ez sikerül s utána sikerül a rózsaberek erődítményei ellen intézett nagyszerű ostrom is s a bimbó végre a költő keblére kerül. Ennek a regénynek roppant hatása volt, nemcsak a maga korára, de azontul is soká maradt kedvenc olvasmánya nemcsak a franciáknak, de idegeneknek is s nyakrafőre utánozták bent és külföldön, még az angolok is. Sőt a modern regényirodalom is nagyrészt ezen recept szerint főzi szerelmes törtékeit, azzal a különbséggel, hogy

nem allegorizál, hanem a maga nevével nevezi meg az indulatokat is, gazdáikat is.

Ennek a bűvés-bajos romantikának kiváló ellen-téte a XVI. század eljén fellépő Rabelais, a „Gargantua s Pantagruel” hírneves szerzője, ki tollal, szóval és tettel a legélesebben gunyolta a korabeli társadalom minden bűneit és bálgaságait. Ez a Rabelais, kit Voltaire találoán nevezett el „genialis bohócának”, azzal kezdte a zárdában önmivelését, hogy a legszigorubb tilalom dacára titokban megtanult görögül. Ugyanis az ő idejében a görög nyelvet nagyon veszedelmes tudománynak tartották s az ifjságot kegyetlen büntetésekkel óvták tőle s így természetesen annál jobban kapott rajta a ki hozzá férhetett. Szegény Rabelaisnak is nemcsak a könyveit kobozták el a szerzetesek, de még carcerbe is zárták s a sok seccaturától elvégre is csak szökéssel menekülhetett. De az üldözés a kolostor falain túl is érte s a vétkek addig meg sem nyughatott, még tekintélyes pártfogók királyi kegyelmet nem eszközöltek ki számára. Megjárjuk, ha a görög nyelv elterjedése gymnasiumainkban így felfokozza a görög studiók iránti kedvet. Rabelais tanulmányait az egyetemen bővítette tovább, hol csakhamar tudorrá promoveálták s állítólag ő hozta be a montpellier egyetemen azt a furcsa szokást hogy az újdonsült doctornak végig kellett mennie a tanulóársai által képezett kettős sorfal között, hol, bucsú jeléül, mindenki öklével egy jó nagyot puffantott a hátára. Roppant tudásvágya elvitte Franciaországnak akkor legtudományosabb fészkebe Lyonba, honnan az „egyetemes nagy szellem” hírében álló Rabelais du Bellay bibornok magával vitte Rómába s nem is vette le róla többé a kezét, úgyhogy az ő pártfogása és a saját genialitása, melylyel eszélyes bolondozásait a Brütus színelte örültsége módjára leplezte, szerencsésen megóvta azon veszedelmektől, melyek a korabeli hatalmasok hibáinak bolygatásából a fejére zúdulhattak volna. Ez az óvatosság készthette arra is, hogy műveiben a mesék világából vett alakok tetibe és mondásaiba burkolja a kor szellemét persifaló ötleteit. Komikuma burlesk él, alakjai csupa caricaturák

dalalag ki-
ogva — sok
zám, hogy
atban saját
egyszermind

S Z

és fejfájdal
e különösen
hatásúnak
ben a fogak
zagtalan izt
fejmosásra
dályozására

0 kr.

23. sz.
Mikolay J.

Kellemes üdítő ita.

3-6

sz. sz.

mozódása ellen leginkább biztosít az ily helyiségek tisztán tartása és tulságos tömörségüknek megállása.

A tisztaság egyszersmind a legjobb fertőtlenítő szer és töle sokkal több sikert várhatnánk, mint a még most is annyira kedvelt, jó és rossz szagú anyagokkal végzett füstölésektől, melyekről egész határozottsággal mondhatjuk, hogy a jelenlevő fertőző anyagokban semmi kárt sem tesznek. Chlor és kénessav alkalmazásától még leginkább várhatnánk, hogy a betegséget okozó csirákat ártatlanná teszik, mivel tudjuk, hogy ezen anyagok a szerves életet elpusztítják.

Nem szabad elfelednünk, hogy az ártalmas anyagok elpusztítására bizonyos mennyiségre van szükség a fertőtlenítő anyagból, és hogy valamint a szellőztetésnek, úgy a fertőtlenítésnek is nemcsak minőségére, hanem mennyiségére is kell gondolnunk, ha azt akarjuk, hogy az valami hasznot tegyen; vagyis nemcsak a kellő szert kell kiválasztani, hanem elegendő mennyiségben is kell azt alkalmazni. Hogy a fertőtlenítés kielégítő legyen, minden szobára több font kén (minden 100 köbméter térségre 2-3 kilo), vagy a chlórnak (vagy alchlóros savnak) megfelelően erős és tartós fejlesztése szükséges. A ként inficiált helyiségek fertőtlenítése végett egyszersmind kénrudak alakjában égetik el fémlapokon, melyeket tűzveszedelem kikerülése végett földdel töltött agyagedényekben helyeznek el. Egyébiránt a kénessav alkalmazása úgy az eljárás egyszerűségét, mint az olcsóságot tekintve inkább ajánlható, mint a chlór használata; ezenkívül a kénessavnak fertőtlenítő hatása is biztosabbnak látszik a chlórénál. Magának a műveletnek zárt ablakok s ajtók mellett kell történni, a helyiségeknek legalább 12 óra hosszát kell a kénessav vagy a chlór hatásának kitéve lenni, azután pedig hosszasan és jól ki kell azokat szellőztetni. Természetes, hogy a betegetek előbb el kell távolítani a helyiségből s ezért az ilyen fertőtlenítést csak ott lehet végezni, hol tartalékszobák is vannak a betegek számára.

Csabai levél.

B.-Csaba, 1890. május 28.

Valami érdekes csabai levelet kívánok. Szerkesztő uram a lefolyt ünnepélyekről, hogy b. lapjának olvasói is tudomást szerezzenek mindarról, a mi városunkban az utóbbi napokon történt?

Ime itt a csabai levél, hú visszhangjaként az aranyuzi szép napoknak, — ha érdemesnek találja, szívesen bocsájtom azt rendelkezésére.

Tudom, irigy szemmel nézi az egész vármegye ezt a nagy faluból* előléptetett törekvő kis városunkat. Egyszersim világhírű, azaz országosan ismert lett Csaba a pünkösdi versenyek által, melyre Budapest, Arad, Szeged, N.-Varad, a közeli megyék, sőt Erdély küldöttel is megjelentek. Nem is volt Csabán még soha ennyi idegen ünnepelő sereg. Szinte dagadt a mellem a büszkeségtől, mikor végig néztem az ünneplő közönségen s nagy fenne hirdetem Csaba dicsőségét.

Okos emberek is voltak ezek a mi tornászaink, mikor kitalálták, hogy versenyt rendeznek. Honfui dicsőségünk nevelésére kell ennél alkalmasabb eszköz? (Eltekintve attól, hogy a csabai versenyzők közül egy se nyert, a mi különben — mint ők mondják — csupa udvariasságból történt a vendégek iránt.)

No, ha így áll a dolog s lehet bizni ösztinteségükben. — megbocsátható ez a kis kudarc, mert olyan érdemes vendégekkel szemben mint itt is voltak, illik is udvariasságnak lenni.

Vendég tornászaink voltak: a szabadkaiak, kik bicyclin 33 óra alatt jöttek Csabáig, a magyar testgyakorlók körének 11 tagja, 8 szegedi kerékpáros, 21 aradi tornaegyleti tag, a nemzeti tornaegyletből 24-en, a fővárosi kerékpáregylet tagjai közül 8-an, a budapesti tornaclubból 10-en, a makói tornaegylet két képviselője. Szemian Sámuel főjegyző üdvözlő beszéde után, melyre a tornászok nevében dr. Vécsey István válaszolt — megkezdődött a felvonulás, melynek érdekes részét képezte a 24 kerékpáros felvonulása kettős rendszerekben. Hogy milyen volt ekkor a vasututeza, arról csak annak lehet fogalma ki azt szemléltette s bizonyára érdekes részét képezte is a néznievalóknak. Az elszállásoló bizottság a „Korona” vendéglőben az érkezett vendégekről illoen gondoskodott.

D. u. fel ötkor 24 kerékpáros diszfelvonulásban a versenytérre jött.

A csendőrség az egész csabai rendőrség volt hivatva az elzárt helyeket megőrizni a kordonon kívül tolongó 6-7000 embertől.

Első volt a kezdő verseny, magas és alacsony gépekkel, rendezve azoknak, kik érmet még nem nyertek; távolság 1 km. Versenyeztek 7-en, de közülük 3 az indításnál felbukott. Az első díjat (ezüst érem) Landherr Gyula, a másodikat (bronz érem) Stettner Gusztáv nyerte el.

Második szám: verseny magas gépekkel nyitva mindenek, távolság 3 kilométer. Indultak 7-en. Első lett Totis, 2. Landherr, 3. Matkovich. Díjak elsőnek ezüst serleg, másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

Harmadik: verseny alacsony gépekkel, távolság 2 km. Első lett Sváb Béla, díj aranyérem és diszoklevél, második Colland díj ezüstérem harmadik Stettner, jutalma bronz érem. Versenyeztek 7-en.

4. Vigaszverseny a nemgyőzteseknek távolság 1 km. Indultak 6-an. Díjak: elsőnek ezüst másodiknak bronzérem. Amazt Dick, ezt Sauer kapta.

5. Futóverseny, távolság 320 m. Indultak 10-en. Első Matkovich, második Sasch; az ezüst, ez bronzérmeket kapott.

E két utóbbi verseny közt Vermes és Matkovich bánulatra méltó mutatókat csináltak bicyclin. A program egyik legérdekesebb száma ez volt, mert e mutatók élők tanúi annak, hogy az ügyesség és

gyakorlat mily hihetetlennek látszó dolgokat képes művelni. Szünni nem akaró éljenés követte a két jeles tornász minden mutatóját.

E közben az óra már hetet mutatott, s a közönség a nagyszerű versenyek végeztével hazavonult a versenyterrről. Este a ligetben kedélyes ismerkedési estély volt. Hétfőn délelben a redoutban 150 terítékű banquetto tartott a vidéki tornászok tiszteletére.

A tornaverseny is érdekes része az ünnepélyeknek. A nyújtó korlátverseny, a távugrás és súlydobás voltak a verseny legérdekesebb pontjai.

Győztesek: Körber, Lassel, Müller, Fassberger, Réthy, Matkovich, Totis. Az idő előhaladottsága miatt a magas ugrás és távgyaloglás nem tartott meg.

Hétfőn este táncvigalom volt, mely a legsikerültebb csabai mulatságok közé számítható. A fesztelen jökekv reggelig tartott s csak a felkelő mosolygó tavaszi napsugár tudta arra bírni a mulatózókat, hogy a kedves emlékü vidám mulatságot abba hagyják. A négyest körülbelül 70 pár táncolta.

Mikor aztán a fényes mulatságnak is vége szakadt, lett kimerítve a mi ünnepi műsorunk is, mely oly sok kedves vendéget csalat városunkba a pünkösdi napokra.

Mint hogy levelem célja képet adni az utóbbi napok eseményeiről, a békésmegyei gazdasági egyettről is megemlékszem.

Pünkösdi hétfőjén két fontos ténye volt egyetünknek: a közgyűlés és a lóverseny.

A közgyűlés a csabai kaszinó nagy termében tartott meg a tagok élénk részvétele mellett. Belcey István elnök a jelenlevőket szívesen üdvözölvén, Zsilinszky István titkár olvasta fel az elnöki jelentést, mely az egylet működését, esetelét s tájékozást nyújtott annak vagyoni állapotáról s tagjai számáról. Utána a számvizsgálók jelentése olvastatott fel, mely a jelentéssel együtt tudomásul vétetett.

Az után Belcey István köszönt le elnöki állásáról, de végre is engedve a közóhának újra megmaradt elnöki székében.

Az igazgató-választmányba a közgyűlés a következő tagokat választá meg: Belcey Rezső, Vidovszky János, Bartóky László, Fejér Béla, Sztraka György, Szucsó Béla, Szalay József, Novák Dani, Badics Elek, Stark Adolf, Kociszky János, dr. Zsilinszky Endre, Bajesi János, Bajesy Gusztáv, Bogár Dani, Szemian Sámuel, Reisz Simon, Urszinyi János, Rimler Lajos, Belcey Tibor, Göndöcs Benedek, Geiszt Gyula, Geiszt Gáspár, Sohár Kálmán, Pfeifer Antal, Lepény Pál, Korosy Kamil, Kis László, Belcey Géza, Kalmár József Endröd, Csermák Kálmán Komlós, Bakuc Tivadar M-Berény, Miticky Zsigmond Gerendás, Sánta János, Belenta János Békés.

A községek a következőket választották: Szarvas: Mázor József, Békés: Konkoly Jenő, Kétegyháza: Böhm Miklós, N-Szénás: ifj. Dány József, Ócsöd: Ronyai Sándor, M-Berény: Megele Bertalan, B Csaba: Kociszky Mihály, Gyula: Csasz Lajos, Gy Vári: Szeker Gyula, Dobox: Röglér Mihály, Új Kigyós: Széchenyi Lajos, K Ladány: Herkély János, Szeghalom: dr. Papp József, F-Gyarmat: Kormics Gyula, Vésztő: Kiss Mihály, K-Tarcsa: Szabó János esperes, Gyoma: Bheradl György, Endröd: Groc Béla, Szt-András: Tolnay Ferenc, Csorvás: Stojanovics Gyula, Kondoros: Balla Sándor, Orosháza: Vidovich József, T-Komlós: Tatay János, Bánfalva: Kanicer Gyula.

Az egylet ügyésze: Urszinyi János, s állatorvosa; Bajesy János, Számvizsgálók Vidovszky János és Károly és Badics Elek.

Másik fontos mozzanata volt az egyletnek a lóver-

s vonatkozásai sokszor nehezen vagy többféleképpen elemezhető talányok, melyekből épen úgy kimagyarázhatók a korabeli egyházi és világi hatalmasok jellemhibái, mint általános igazságok emberről, társadalomról, államról, egyházzal. Rabelais maga olyan szelencékhez hasonlítja, melyekre furcsa alakok vannak festve kívül de belül drága kenőcsöket, ékszerket s egyéb drágaságokat rejtenek. De azért feltű a bört s előre csufolódik azokkal, kik azt hiszik, hogy kezükben a kulcsa ezeknek az elrejtett dolgoknak s különösen a kik sietnek majd isten és király elleni vétségeket fedezni fel az ő jökekv bohóságában, a mire ő száz halálért sem vetemednek. A felületes olvasó nem is talál benne egyebet grotesk alakok bolondos tetteinél és ötleteinél.

Gargantua óriási nemzetségből származik s mikor gyermekkorában Párisban először megjelen óriási alakja a párisi népet akkora extasisba hozza, hogy tolokodó kíváncsiságot terhélé válik, s nem is tudja másképp e kíváncsiságot eloltani, mint a hogy Gulliver oltotta el a lili-puti tűzvést, a minek folytán 260,418-an nyomorultan belefuladtak nem számítva a nőket és kisdedekeket. — Azután lekajja a Notre-dame roppant harangjait s a lova nyakába akasztja csengetyűnek. A párisak látva, hogy itt erőszak mit sem használna, a sorbonne legfurfangosabb szónokát küldik hozzá, a ki olyan borzasztó ostoba beszédet tart, hogy ennek még Gargantua sem állhat ellen s visszaadja a harangokat. Aztán ott marad Párisban tanulni a mi cseppet sem rontja meg az étvágyát, mert egy ültőben könnyűszerrel bekebelez néhány tucat sonkát, tekintélyes számú füstölt ökönyelvet, több méternyi hosszú kolbászt s erre megfelelő mennyiségű boritalt stb. E komoly tanulói pályáról végre egy komoly kötelesség haza szolítja: apja földére beültött az ellenség, ezt vissza kell verni. A maga módja szerint ezt meg is cselekszi, de a győzelem szomjának kielégítése után prózaibb szomjuságot érez, mit jobb oltószert híján afféle íriási fajta salátával próbál eloltani. Amde a salátába a harc

folyama alatt hat jámbor zarándokot bujtatt be a félsz s ezek most, ha bejutnak Gargantua hendőjébe, onnan aligha menekülhetnek meg Jónás próféta módjára. Hanem az ég nem hagyja elveszni a maga népét, a zarándokok a csámcsogó óriás korhadit fogainak odvaiba huzodnak meg; évés után pedig Gargantua mint afféle párisi nevelésű civilizált ifju, foggpiszkálót is szokott használni s ebbe a foggpiszkálóba aztán belekapaszkodnak a zarándokok s visszakerülnek a fényes napvilágra stb. stb.

Ilyen bolondos mesébe bujtattja Rabelais a maga igazságait Pantagruelben is; a mese itt is csak ürügy. Ez is a hős születése történetével kezdődik s a kisdéd alig tudja a száját nyitni, már 4600 tehén tejét kíván meg egy fölöstökömrre, levesét nagy dagasztó teknőben találják elébe, melyet ő tejfogaival szétharapdál. E gigasi mese legmulatságosabb alakja a sokat fecsegő és nagyokat hazudzó kis Panurg, kinek kalandjai minden münchenhausiádat felülmulnak. Mikor Törökországban járt, egy hajszál híja volt; hogy meg nem süttették valamely tengerinyul-pástétomba; szerencséjére a szakács elaludt s Panurg égő úszköt vágott a fejéhez, mitől az menten fölfordult, a rózsze pedig meggyult s a ház is lángba borult. Panurg erre felkapta azt a nyársat, melyen sülnie kellett volna és dárdául, egy tepsi pedig paizsul használva hősiesen keresztültörte magát a pecsenyére várakozó s tűzvészre megzavarodó törökökön. Háboruban ellenben nem igen forgatja fegyverét a hős Panurg, hanem jó keresztény módjára csak prédikációkkal viaskodik s ezekkel le is dorongolja az ellenségeit. Életfilozófiája is elég praktikus, 63 féle módját tudja felsorolni a pénzszerzésnek és 240 féle módon tudja azt elverni, adósságaival nem igen törődik, mert mivelhogy nem tudhassa azt földi halandó, hogy 3 év mulván nem dül-e össze a világ.

A szélsőségek e korában a burlesk-komikum hatását az érzelgőpásztori regény ellensúlyozta, mi olyanformán izelhetett a franciáknak, mint marha paprikásra a tejbefőtt rizs, persze jól megcukrozva. Legkiválóbb terméke s valamennyinek mintája a d'Urfé

,Astrée"-ája. A regény főhőse tipikus alakká lett; ki ne tudná hogy Celadon érzelgős szerelmest jelent? még ma napság is kísért társas köreinkben ez édeskés alak felbodorított türteivel, álmatag tekintetével s még álmatagabb nyájaskodásaival. Az Astréeában a pásztori állapot különben csak álarc, mely alatt az előkelő világ túlfényes világnézetét és szokásait rajzolja a költő, a pásztorok IV. Henrik udvaroncái, a pásztorok ugyane fejedelem udvarhölgyei. A ki édességekkel rontja el a gyomrát, tartós betegségebe esik, így az Astrée is nagy időre ényelítette el az olvasó közönség izlését. Még a XIV. Lajos fényes korában mohó olvasó közönsége volt akár Calprenède, akár Scudery kisasszony mézes-mázos regényeinek, kik közül az utóbbinak még az a hatása is megvolt, hogy a nővilág mind tollat kapott a kezébe s úgy termelt a sok regény, mint nyhe tavaszi eső nyomán a saláta. De la Fayette grófnő ugyan csalántermelésre adta magát s a francia udvar picanteriáit rajzoló memoirejaival megindította az ugyancsak neki híresedett scandalirodalmat. Ezekre a párisi hölgyírókra is vonatkozik az öreg Scott Walter goromba élce, hogy hagyján a mig a libák csak tollakkal szolgálnak az irodalmat, de mióta maguk is írnak, nyaki zuhantunk a bajba.

A finomabb komikum legjelesebb képviselője a régi francia regényben Le Sage „A sánta ördög” és a „Gil Blas” írója a főúri élet alapos ismerője és szellemes rajzolója. Szegény ember létre szellemi és személyes tulajdonai előtt tárva voltak a legelőkelőbbek salonjai, de ezekből semmiféle anyagi hasznot nem huzott, sőt hogy milyen sokat adott önállóságára s szellemi fölnye mekkora önérettel tölté el, mutatja az az esete, hogy mikor egy a francia pénzes zsákok ellen írt satiricus szindarabjáért százezer franknyi kárpótlást ígérték, ha elé nem adtja, ezt a nagy összeget szorult anyagi viszonyai daczára kereken visszautasította. A sánta ördögben szellemes és kényelmes szerkezetben rajzolja Madrid — értsd bármely nagy város, de kivált Páris lakóinak életviszonyait. Egy varázsló Asmódit, a komikus házasságok szerzőjét, ki véneket kiskorú hajadonokkal,

seny, mely közönség e
1. Me
m. Indult
bai gazda
kigyósi gaz
2. Me
első lett B
az elsőnek
3. Ur
4. 16. Első
arany. más
4. Ny
díj 4 arany
5. Vig
arany.

Lezajló
csendes, mi
kedves emle
pok eszünk

— G
Dgyi minis
Szarvason
vozott a fő
— C
tanár, váro
körében, va
jelen volt
is legidőse
egyike volt
kitűntek, m
mert egy é
Hétfőn d. u
általános k

— C
vezetése me
tatott confi
napján, a l
nyilvánosan
jártasságuk
csorával.
nyelven co
fiúk közül
számmal já
is, úgy hog
Az isteni tis
oka az is v
után végző
tanítványho
az ünnepé

— D
deprecation
lánk prot. t
az úrasztal
buzditó és
VIII. oszt. t
— A

urakat szolg
lovagokkal
nak, kicsapo
ördögét, a
feltalálóját,
palackba zá
mellett —
iratkozott a
ördögöt ma
látszik — r
e kötelessé
hátára kapj
tetejére, on
röpi vele, s
azon éjnek
tetejét s az
házakba, ho
tesz Asmód
zakba, hanc
Asmódi, a
okait is me
hogy az en
között mily
igy házról
Látnak cifra
elképzelhet
apró, lényeg
mozaikszert
melynek —
anyagból v
viszonyokat
„Sánta örd
haladást jel

Ennél
elem már
összefüggő
alakja a va
nete valódi
jeszhető

seny, mely kedvező időjárás mellett nagyszámu érdeklődő közönség előtt folyt le. Eredménye a következő:

1. Mezei gazdák elő versenye. Pálya hossza 1600 m. Indult 3 ló. Hat lóhosszal első lett Zsiros Pál, csabai gazda lova, díja 12 arany második Szabó Illés kigyósi gazda lova, díj 5 arany.
2. Mezei gazdák második versenye. Hét közül első lett Baranyai András, második Szabó Albert, díj az elsőnek 6, a másodiknak 3 arany.
3. Urlovasok versenye. Pályahossza 2 km Futott 4 ló. Első Kocziszky, második Nikolit. Díj elsőnek 40 arany, másodiknak a tét összeg.
4. Nyertes lovak versenyén első lett Zsiros Pál, díj 4 arany.
5. Vigaszverenben első Szabó Illés lova, díj 3 arany.

Lezajlottak az ünnepies izgalom napjai, városunk újra csendes, minden a rendes kerékvágásban, csak egy-egy kedves emlék készit bennünket arra, hogy a dicső napok eszünkbe jussanak.

SPORTSMANN.

Ujdonságok.

— **Gróf Csáky Albin**, vallás- és közoktatásiügyi miniszter, ki neijével együtt rokonai körében Szarvason töltte a Pünkösdi ünnepeket, hétfőn d. u. távozott a fővárosba.

— **Chován Kálmán**, magy. kir. zeneakadémiai tanár, városunk szülője, a Pünkösdi ünnepeket szülői körében, városunkban töltötte s Pünkösdi vasárnapján jelen volt az ág. ev. templomban a confirmation, mikor is legidősebb leánya, Margit szintén confirmationt s egyike volt azoknak, kik egyes feleletükkel kitüntek, mi nála annál inkább érdemnek tudandó be, mert egy évvel az előtt magyarul semmit sem tudott. Hétfőn d. u. távozott körünkől Budapestre nálunk is általános kedveltségben álló, kitűnő művésznök.

— **Confirmatio**. Ifj. Lányi Gusztáv segédlelkész vezetése mellett az egyháziakban magyar nyelven oktatott confirmandusok ma egy hete, azaz pünkösdi vasárnapján, a hívek nagy számu részvétele mellett tettek nyilvánosan tanúbizonyságot a vallási tanokban való jártasságukról, s ennek alapján először éltek az úrvacsorával. Összesen 44-en voltak, kik az idén magyar nyelven confirmáltak és pedig fiu 36, leány 8; a fiúk közül gymn. növendék volt 27. Velök együtt nagy számmal járultak az úrasztalához a jelenvolt hívek közül is, úgy hogy összesen 129-en vették fel a szent vacsorát. Az isteni tiszteltetnek d. u. fél 2-kor lett vége, minek oka az is volt, hogy a tót isteniisztelet csak 10 óra után végződött, s így, mivel több kérdés is lett egy-egy tanítványhoz intézve, sokáig benyúlt a délutáni órákba az ünnepélyes confirmatio és úrvacsora-kiszolgálás.

— **Deprecatio**. A tanév zárta előtt szokásos deprecatio ünnepélyt f. hó 5-én tartja meg főiskolánk prot. tanuló ifjúsága s ekkor a tanári karral együtt az úrasztalához is járul. A főgymn. dísztermében a buzdító és előkészítő beszédet az ifjúsághoz Mihályi Emil VIII. oszt. tanuló tartja.

— **A III. oszt. ker. adó** megállapítása czél-

urakat szolgálóikkal, szegény leányokat olyan epedő lovagokkal fűz össze, kiknek egy fillérök sincs, a luxusnak, kicsapongásoknak, hazardjátéknak és a chemiának ördögét, a carousselle, tánc, zene, komédia és divat feltalálóját, szoval egy hatalmas ördögöt, elcsip s egy palackba zár, honnan Don Kleophas, ki szerelmi kalandja mellett — úgy látszik — csak mellék foglalkozásul iratkozott az alcalai egyetemre, kiszabadítja s ezzel az ördögöt maga iránt hálára kötelezi. A hála — úgy látszik — még az ördögöknél is kötelesség s Asmódi e kötelességének emberül megfelel. Mulattatásul Asmódi hátára kapja az ifjút és előbb a San Salvador tornya tetejére, onnan pedig más kimagasló épületek tetejére röpi vele, hogy megmutassa neki mi történik Madridban azon éjnek évadján. Ördögi hatalmával eltünteti a házak tetejét s aztán úgy madártávlatból gustálnak be a házakba, hol a setében is mindent csak oly láthatóvá tesz Asmódi, mintha nappal volna. De nemcsak a házakba, hanem a látható emberek szívébe is bepillantat Asmódi, a mennyiben minden cselekedetnek igazi indító okait is megmagyarázza s így megtanulattja Kleofasszal hogy az emberek cselekedetei és titkos gondolatai között milyen roppant különbségek fordulnak elő. Aztán így házról-házra, szobáról-szobára vándorol tekintetök. Látnak cifrábbnál-cifrább dolgokat, mint a hogy azt elképzelhetni abban a kiváltságos helyzetben. A sok apró, lényegileg egymással össze nem függő történetke mozaikszerűen szövődik egy tarka-barka életképpé, melynek — mint látni való — a keretje még csodás anyagból van faragva, de a kép maga már a valódi viszonyokat ábrázolja, úgy hogy tartalma szerint a „Sánta ördög“ a regény történeti fejlődésében határozott haladást jelent.

Ennél is jobb a Gil-Blas, mert ebből a csodálatos elem már teljesen hiányzik s egy részeiben is egészen összefüggő történetet képez, melynek minden egyes alakja a valóságos életből van merítve s minden jelenete valódi erkölcsrajz. Szerkezeténél fogva nem terjeszthető úgy a végtelenbe, mint a „Sánta ördög“

jából tartandó tárgyalások a szarvasi kir. adóhivatal kerületére vonatkozólag folyó é. jun hó 2-10. napjain fognak Szarvason a város háza tanástermében megtartani és pedig községenkint a következő sorrendben jun. 2 és 3. tárgyaltnak az ösödi adótételek, jun. 4. sz. andrásiak, jun. 6. a kondorosiak s ugyanezen napon kezdtek meg a szarvasi adótételek tárgyalása is start a szarvasiaké egészen jun. 10. Hogy a szarvasi adótételek foglalkozás szerinti mely napokon lesznek tárgyalva, erre nézve értesítés kapható az adóügyi jegyzői hivatalban.

— **Hymen**. Heim János, császári és királyi állatorvos, Pünkösdi vasárnapján váltott jegyet Kreszmárik József kedves leányával Teréz kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Majális**. A helybeli szabó iparos ifjúságnak Pünkösdi másnapján az Annaligetben rendezett majalisa, segítve a szép idő által is, szépen sikerült. Az érdeklődés már eleve nagy volt iránta s a mulatság megfelelt a várakozásnak. Hogy mily sokan voltak, mutatja az, hogy az első négyest 60, a másodikat 110 pár táncolta. — A hölgyek és feülfizetők névsorát, térszűke miatt, jövő számunk hozza.

— **Megbokrosodott ló** Blaskovics Miklósnak Öcsödhez egy órányira eső „jókat“ i pusztáján — Lengyel György ispán és Felleki Antal kulcsár kordén hajtottak a ló valamitől megbokrosodott, a kordét elragadta, Teleki a kordéből kidobott, Lengyel pedig oly szerencsétlenül rohant neki a fanak, hogy egyik oldalbordája eltört, mindketten az ütés, zúzódás miatt egy ideig eszméletlenül feküdtek. A lónak is eltört egy lába.

— **Bosznijában halt el** Tóth Mihály öcsödi bíró katona fia. A 18 éves ifju mint önkéntes állt be, hogy a szolgálati idő hamarabb letelék róla. A lóról esett le ugratás közben s az első távirat gyógyihatlan betegség hírére, — a másik sürgöny halálát tudata egy nap alatt. A születek annyival váratlanabban érte e csapás, — mivel az ünnepekre gyermekük haza jöendő volt, s már az úti költséget is elküldték részére.

— **Hageter Gusztáv** szövet és divátárkereskedőnek lapunk mai számában közölt hirdetésére külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 29 én Triestben tartott 58-ik közgyűlésén berterjesztette az 1889. évi mérlegét.

A közgyűlésnek tett jelentésekből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2,049,093 frt 42 krral szaporodott és 1889 december 31-én 26,634,162 frt 01 krra emelkedett, míg az 1889-ben ujonnan kötött biztosítások összege 16,225,817 frt 85 krra rugott, miáltal az 1889. december 31-én érvényben levő biztosítások tőke összege 11,904,648 frt 39 krra szaporodott.

Az elemi biztosítási ágazatokban a díjtartalék 2,194,541 frt tesz ki, míg az 1889. december 31. a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények összege 23,544,053 frt 22 krra rug.

Az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalékalap 253,855 frt 74 krral szaporodott és 1889 december 31. 1,190,453 frt 60 krra emelkedett noha a kisorolandó értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegbe felvéve.

mutatványai, de azért a társadalom sokoldalu rajzát kapjuk benne, mivel Gil-Blas, mint afféle szerencsevadász, sok mindenféle viszonyok közé sodródik s mivel ez mindig emberi módon történik, élvezetünk zavartalanabb mint a mesés eszközökkel élő más írónál Gil-Blas valóságos emberi tulajdonokkal van felruházva, szíve igazán emberi szív, olyan közepes jellem, mely az élet utjain megjavul, úgy hogy az ő története nem csak mulattat, de javulásra is gerjeszt. Ez a lélektani igazsággal szerkesztett jellem, ez az események és viszonyok rajzolásában mutatkozó valószínűség főérdeme a műnek s bennök a modern regény legfőbb követelményeinek csiráira ismerünk.

A Gil-Blasban Le Sage soha el nem porladó emlékkövet emelt magának s ez emlékkö egyuttal határkő a regény birodalmában. E határkőtől az ut más világba vezet, hol szárazon és vizen gőz és villany az ur, és a hol az emberek sokszor a borzalmaság józanok. Itt nem teremnek testi szörnyetegek, hanem ha kik szívből azok. A modern regény földjén tilos terület a mese s ugyancsak nagy mester legyen, ki fantáziájával a valószínűség rovására ide mer letérni, mert ujára koppint az irodalom csőszé, a kritika, még ha Jókainak hijják is. Ez a csodálatos elem, illetve az élet- és jellem-hűség képezi a válaszfalat a régi és a modern regény között és az az író a ki hihetetlen dolgokban gyönyörködik izlésével a regény fejlődés első stádiumán vesztegel; a fejlett izlés igaz és pontos világ- és ember ismeretét követel. — A mi az olvasóközönséget illeti, legkivált két dolog maradt fenn a régi állapotból: az egyik, hogy javarészt most is jobb szereti a humoros irányt, mint a komolykodót; a másik, hogy keresztényi türelmet tud tanusítani nem csak egy 12 kötetes Dumas gyártmány, hanem e regényről szóló felolvasás iránt is, és én váltig sajnálom, hogy e lekötölező türelmet nem tudom méltóbb jutalommal meghálálni, mint azon vizsgálattal, hogy a felolvasásnak

Vége.

A főkisített nyereségtartalék elérte az alapszabály szerinti magasságot 2,625,000 fittal, míg az ingatlanok tartalékalapja 1,289,480 frt 92 krra emeltetett.

Az 1889. kifizetett károk összege: 10,115,544 frt 47 kr. A társaság alapítása óta egész 1889. december 31-ig 227,371,640 frt 22 kroyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 139,041 károset 42,396,621 frt 32 kroyi kártérítéssel hazánk ra esik.

Az összes biztosítéki alapok 2,388,339 frt 42 krra emeltettek és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, Tiszta nyereség fejében 653,438 frt 48 kr lón kimutatva, miből egyes részvényre 106 arany forintnyi 265 franknyi jutalek esik.

Mint ismeretes az Assicurazioni Generali életbiztosított feleinek érdekében már évek előtt elhatározta és alapszabályainak 43 § a értelmében keresztül is vitte, hogy az életbiztosítási ág díjtartaléka a B) mérleg szerint egészen külön kezeltek és külön számoltatik el, és hogy az alaptőke és a nyereségtartalékok felet kizárólagosan az életbiztosította javára külön lekötötte 1849-ben nevezett intézetet a életbiztosítási társaság érdekében még egy igen nevezetes és fontos lépést tett előre a mennyiben kijelentette, hogy az életbiztosítási ág különös érdekében a jégbiztosítást illető köréből kizárja és azt mint a haleset ellen való biztosítással tette: egy külön e czélra szolgáló intézetnek átengedi.

Ez által a triesti általános biztosító társaság üzletfelei még is azon helyzetben vannak, hogy összes biztosításait a nevezett intézet ügynökei által helyezhetik el jól és megbízhatóan, mert a mint a haleset ellen való biztosításokat az „Első o. általános haleset ellen biztosító társaság“ által intézeti el, ép úgy utalja a jégbiztosításokat a szintén általa támogatott „Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság“ elintézés végett. Minthogy mint ismeretes, ezen két intézet mindenkinek egy-egy teljesen befizetett millió-ra rugó alaptőke és az Assicurazioni Generali jól kipróbált ügynöki hálózata felett rendelkezik és azokivált az anyaintézet szolid elvei szerint kormányoztatik, nevezett két társaság is azon kellemes helyzetben van, hogy biztosítási ágaikban a legmesszebbre terjedő biztosításokat képesek nyújtani

Felelős szerkesztő: Varga József.

1026/1890

Pályázat.

Békés vármegyébe kebelezt Öcsöd nagyközségben (7000 lakos) lemondás folytán megüresedett évi 300 frt készpénz, 50 frt lakbér és szabályozott gyógykezelési díjak szedésével, — az orvos lakásán nappal 15 kr. éjjel 30 kr állattulajdonosnappal 20. éjjel 40 kr. külterületen nappal 40. éjjel 80 kr és előfogat. Érvágás belterületen nappal 40 kr. látogatási díj nélkül, éjjel szinte 40 kr. de látogatási díj jár, — külterületeken éjjel és nappal 60 kr. külön látogatási díj mellett és előfogat, egybekötött állatorvosi állásra ezennel pályázat hirdettek; választási határnapul f. év jun. hó 20-ik napját tűzvéni ki.

Felhivatnak pályázni kívánók, miszerint az 1888. évi VII. t. cz. 177, illetve 118 szakaszainak értelmében felszerelt folyamodványait hozzam f. év jun. 18-ik napjáig nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy azon állatorvosok kik a fentebb hivatott t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 203 §-ban jelzett minősítést képesek igazolni, a kijelölésnél előnyben fognak részesülni s hogy a megválasztandó állatorvos állását július 10 éig tartozik elfoglalni, Szarvas. 1890. máj. 12-én.

PRAZNOVSZKY FERENCZ, s. k. szolgabíró.

536/1890 tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grimm Mór végrehajtatónak Dovosa János végrehajtatást szenvedő elleni 22 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a b.-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén levő Szarvas községben fekvő a szarvasi 53 sz. tkvben foglalt Devosa János nevében álló A I I rsz. a. (98-99 100/a) hrsz 350 [ ] öl beltelkes házra 40) frt és 1 rsz. alatt 11455/33 hrsz. 300 [ ] öl házhelyre 60 frtban s így az árverést 460 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fen megjelölt ingatlanok az 1890 évi június 14. napján d. e. 10 óraker Szarvason a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %át vagyis 46 frt készpénzben, vagy az 1881 LX t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügy minsteri rendelet 8. §-ban kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. Szarvas 1890 martius 20.

KONTUR JÓZSEF, kir. járásbíró.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy részint tuhalmozott raktárom kisbebitése céljából, részint mivel egy nagy üzlet leoszlása folytán kedvező alkalmam nyílt árúinak megszerzésére: cikkeim arát tetemesen leszállítottam, s azokat gyáráron alól bocsatom forgalomba.

Midőn e körülményre a n. é. közönség becses figyelmét felhívom, egyszermind nagyrabecsült bizalmáért csedezve, vagyok

kiváló tisztelettel
Hageter Gusztáv.

H I R D E T É S E K.

ASSICURAZIONI GENERALI 1889. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL. Nyerőség- és veszteség-számla az A mérleghoz [1889.] KIADÁS.

A tétel neve	Izlet Vagyon Összes			A tétel neve	Üzlet Vagyon Összes		
	frt.	k.	fl.		frt.	k.	fl.
1. Díjtartók a múlt évről:	178-6-50			1. Visszabiztosítási díjak:	2678174-04		
a) tűzbiztosítás	115-8-23			a) tűzbiztosítás	1816419-89		
b) szállítmánybiztosítás	62-8-27			b) szállítványbiztosítás	786514-53		
c) életbiztosítás	4-0-0			c) életbiztosítás	465765-32	390493-91	8990498-91
2. Tartók 1888. decz. 31-én fűgőben levő károka:	213220-40			2. Károkok:	274766-40		
a) tűzbiztosítás	36-4-31			a) tűzbiztosítás, kifiz. károkozások	274766-40		
b) szállítványbiztosítás	157-9-9			b) szállítványbiztosítás	944036-6		
c) életbiztosítás	610696-26			c) életbiztosítás, kifiz. károkozások	196650-98	5715308-06	6715308-06
3. Díjak a múlt évről levonással:	6-0-14			3. Díjtartók 1889. decz. 31-én még f. biztosításokra:	1997313-51		
a) tűzbiztosítás	189-8-26			a) tűzbiztosítás	124714-94		
b) szállítványbiztosítás	189-8-26			b) szállítványbiztosítás	72613-76	2194541-21	2194541-21
c) életbiztosítás	21875-91	10725241-61		c) életbiztosítás	165790-3		
4. Kötvénydíjak:	2554-74			4. Juttatások:	811480-74		
a) tűzbiztosítás	18-7-5			a) tűzbiztosítás	50-23-14	1027724-25	1027724-25
b) szállítványbiztosítás	18-7-5			b) szállítványbiztosítás	46-31-25		
c) életbiztosítás	2324-54	533945-29		c) szállítványbiztosítás	84729-0	63094-63	63094-63
5. Díjak a múlt évről levonással:	122-0-0			5. Általános károkok költségei:	14099-56		
a) tűzbiztosítás	122-0-0			a) tűzbiztosítás	46-31-25		
b) szállítványbiztosítás	122-0-0			b) szállítványbiztosítás	19851-27		
c) életbiztosítás	122-0-0			c) életbiztosítás	707-16	215392-01	215392-01
6. Állam- és más értékpapírok kamatai és oszt.	21274-83			6. Állam- és más értékpapírok kamatai:	14663-64		
7. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	61651-53			7. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai:	16569-46	16569-46	16569-46
8. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4	24-5-6-95		8. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai:	17026-33	17026-33	17026-33
Összesen	577217			Összesen	38694-12	529651-51	529651-51

Nyerőség- és veszteség-számla az B mérleghoz. — Életbiztosítási osztály. [1889.]					
A tétel neve	A.		B.		Összesen
	frt.	k.	frt.	k.	
1. Díjtartók a múlt évről	4-8-65-50		2396-02-05		188664-11
2. Tartók 1888. decz. 31-én fűgőben levő károka:	4011-66-7	2396002-22	2396-02-05		188664-11
a) tűzbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	2396-02-05		188664-11
b) szállítványbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	2396-02-05		188664-11
c) életbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	2396-02-05		188664-11
3. Díjtartók 1889. decz. 31-én még f. biztosításokra:	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
a) tűzbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
b) szállítványbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
c) életbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
4. Kötvénydíjak:	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
a) tűzbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
b) szállítványbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
c) életbiztosítás	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
5. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
6. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11
Összesen	4011-66-7	2396002-22	4011-66-7	2396002-22	188664-11

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1889. deczember 31-én.					
A tétel neve	A.		B.		Összesen
	frt.	k.	frt.	k.	
1. Alapítók	2625000		2625000		5250000
2. Törlesztett nyereségtartalék	1319500		1319500		2639000
3. Tartók az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	634698		634698		1269396
4. Juttatások	40000		40000		80000
5. Tartók a múlt évről levonással	2194541-21		2194541-21		4389082-42
6. Díjtartók 1889. decz. 31-én még f. biztosításokra:	641043		641043		1282086
a) tűzbiztosítás	124714-94		124714-94		249429-88
b) szállítványbiztosítás	72613-76		72613-76		145227-52
c) életbiztosítás	443715-21		443715-21		887430-42
7. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	16569-46		16569-46		33138-92
8. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	17026-33		17026-33		34052-66
9. Kötvénydíjak	533945-29		533945-29		1067890-58
10. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
11. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
12. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
13. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
14. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
15. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
16. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
17. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
18. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
19. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
20. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
21. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
22. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
23. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
24. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
25. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
26. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
27. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
28. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
29. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
30. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
31. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
32. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
33. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
34. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
35. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
36. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
37. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
38. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
39. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
40. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
41. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
42. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
43. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
44. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
45. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
46. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
47. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
48. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
49. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
50. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
51. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
52. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
53. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
54. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
55. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
56. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
57. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
58. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
59. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
60. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
61. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
62. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
63. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
64. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
65. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
66. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
67. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
68. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
69. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
70. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
71. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
72. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
73. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
74. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
75. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
76. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
77. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
78. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
79. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
80. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
81. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
82. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		244-00
83. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	21274-83		21274-83		42549-66
84. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és oszt. az 1889. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva.	24426-4		24426-4		48852-80
85. Kötvénydíjak	2554-74		2554-74		5109-48
86. Díjak a múlt évről levonással	122-0-0		122-0-0		